

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/127/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614201874
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2614201874.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a členiek senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobkyne: M. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. E. XXX, zastúpená: Mgr. Milan Sadloň, advokát, so sídlom V. Paulínyho - Tótha 30, Senica, proti žalovanému: Z. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. E. XXX, zastúpený: JUDr. Ján Pekar, advokát, so sídlom Potočná 191/39, Skalica, o zaplatenie 1.352,68 eura, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Senica, č. k. 11C/171/2014-57 zo dňa 12. novembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyňa **j e p o v i n n á** zaplatiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 95,71 eura v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku k rukám právneho zástupcu žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa súd žalobu žalobkyne zamietol a žalobkyňu zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 81 eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 368,45 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok po právnej stránke súd odôvodnil § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka a skutkovo tým, že z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že žaloba nebola podaná dôvodne. Žalobkyňa sa domáhala od žalobcu zaplatenia sumy 1.352,68 eura z toho dôvodu, že na základe právoplatného rozsudku o rozvode manželstva jej boli zverené deti účastníkov do osobnej starostlivosti, pričom žalobkyňa deti zastupuje a spravuje ich majetok. Žalovaný bol disponentom účtu o stavebnom sporení, kde sa deťom ukladali peniaze jednak zo spoločných prostriedkov účastníkov, ale aj peniaze, ktoré deti dostali darom od príbuzných pri príležitosti rôznych sviatkov. Súd považoval za preukázané, že sporný účet o stavebnom sporení bol založený rodičmi detí počas ich manželstva, pričom na účte bola časť peňazí (v presne nezistenej výške) pochádzajúcich z pôvodne založených a zrušených vkladných knižiek detí, časť peňazí poskytoval na účet žalovaný zo svojej mzdy. Podľa názoru súdu do 30.04.2012, t.j. do právoplatnosti rozsudku o rozvode išlo o spoločné prostriedky oboch účastníkov, ktoré bolo potrebné posúdiť ako dar poskytnutý deťom účastníkov. Či aj po rozvode zasielal žalovaný finančné prostriedky na sporný účet s úmyslom darovať ich deťom, by bolo vecou ďalšieho dokazovania. Súd po vykonanom dokazovaní uzavrel, že finančné prostriedky na účte patria deťom účastníkov (Z., nar. XX.XX.XXXX a Z. U., nar. XX.XX.XXXX) a jedine tieto osoby sú aktívne legitimované na podanie žaloby o vydanie veci v zmysle § 126 Občianskeho zákonníka. Z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie preto súd žalobu zamietol ho. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania, ktoré v rozsudku boli bližšie špecifikoval.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu, podľa § 205 ods. 2 písm f) O.s.p. z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa pochádza z nesprávneho

právneho posúdenia veci. V odvolaní uviedla, že súd posúdil aktívnu legitímáciu na strane žaloby na základe aplikácie nesprávnej právnej normy, § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Naproti tomu neaplikoval právnu normu zodpovedajúcu obsahu sporu § 126 ods. 2 OZ, podľa ktorého obdobné právo na ochranu ako vlastníka má aj ten, kto je oprávnený mať vec u seba. Je nepochybné, že peniaze na účte v banke sú pohľadávkou proti banke, teda majetkovým právom v zmysle § 118 OZ spadajú pod pojem veci. Tak vlastníka, ako aj oprávnený držiteľ majú právo na ochranu proti tomu, kto do ich práva neoprávnene zasahuje. Súd v rozsudku o rozvoze manželstva účastníkov rozhodol, že maloleté deti budú na čas po rozvoze zverené do osobnej starostlivosti žalobkyni a uložil jej povinnosť deti zastupovať a spravovať ich majetok. Správa majetku je osobitným prípadom zákonného zastúpenia maloletých v rozsahu, k ktorom nie sú maloleté deti spôsobilé na právne úkony. Ide teda o špeciálny prípad zákonného zastúpenia. Správca majetku detí je povinný sa o majetok detí starať s náležitou starostlivosťou. Náležitá starostlivosť nie je totožná s odbornou starostlivosťou, avšak zahŕňa v sebe taký rozsah povinností, ktorý zabezpečí minimálne zachovávať spravované majetkové hodnoty v nezmenšenej miere najmä tým, že vylúči neprímerané riziká na majetkových právach dieťaťa. Je nepochybné, že správca je oprávneným držiteľom veci a majetkových práv dieťaťa až do doby, kým vlastníka, dieťa, nenadobudne také vôľové a rozumové schopnosti, ktoré by ho oprávňovali s vecou nakladať. Rodič ako správca majetku teda rozhoduje autonómne o spôsobe výkonu správy nad majetkom dieťaťa. V konaní bolo preukázané, že prostriedky na účte stavebného sporenia založeného na meno Z. U. mladšieho pochádzali z darov darovaných pri rôznych príležitostiach deťom. Je pritom irelevantné, či na účet boli vložené konkrétne darované bankovky, alebo na základe dohody oboch rodičov boli darované peniaze minuté na bežné výdavky a rovnaká suma bola poukázaná na účet stavebného sporenia. Rovnako je irelevantné, či celá nasporená suma pochádza len z darov tretích osôb maloletým deťom, alebo či sú tam aj peňažné dary oboch rodičov svojim deťom. Do právoplatného skončenia manželstva boli oprávnení spravovať majetok deti obaja rodičia, ktorý sa dohodli, že otec maloletých detí bude s peniazmi disponovať. Po rozvoze sa situácia zmenila a jedinou oprávnenou osobou na spravovanie majetku detí v bežných veciach zostala žalobkyňa. Správu majetku v rozsahu 1300 eur nemožno považovať za výnimočnú. Preto nie je dôvodné pristúpiť na spoločnú správu oboma rodičmi. Je nepochybné, že otec považoval peniaze prevedené zo stavebného sporenia jeho syna na svoj osobný účet stavebného sporenia za prevod vlastných peňazí, ktoré mu zostali po rozdelení BSM. Jeho tvrdenie o tom, že prostriedky takto nasporené chcel v budúcnosti odovzdať svojim deťom, je účelové. Jeho praktické kroky vedúce k scudzeniu peňazí patriacich deťom svedčia o tom, že im ich zobral a plánoval použiť pre vlastnú potrebu. Matka ako správkyňa majetku detí je oprávnená nakladať s týmto majetkom v súlade so zákonom. Ako zákonný zástupca má minimálne rovnaké práva ako majetkový opatrovník, ktorého by súd istil ustanovil, ak by nerozhodol o správe majetku jedným z rodičov. Z právnej literatúry vyplýva, že držba má viacero významov. Jedným z nich je, že ak niekto má právny titul, aby s vecou nakladal ako s vlastnou, ale v skutočnosti ju nemá vo svojej moci, potom subjekt tohto právneho titulu má právo, aby mu bola vec vydaná z dôvodu práva držby. Z uvedených dôvodov žalobkyňa navrhla, aby ich odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu 17.02.2015 prostredníctvom právneho zástupcu. Vo vyjadrení uviedol, že interpretácia § 126 a § 129 OZ žalobkyňou je nesprávna. Postavenie správcu majetku maloletých detí nie je možné v žiadnom prípade stotožňovať s pojmom oprávnený držiteľ. Z výkladu pojmu držiteľ je zrejmé, že ide o buď takú osobu, ktorá nakladá s vecou ako vlastnou, alebo ide o osobu, ktorá vykonáva právo pre seba. Správca majetku maloletého dieťaťa, v tomto prípade žalobkyňa nespĺňa ani jednu z podmienok pre to, aby mohla byť označená ako držiteľ, pretože sa nemôže chovať k veci s úmyslom mať ju pre seba, lebo ide o majetok maloletých detí. Žalobkyňa si je sama vedomá, že jej peniaze nepatria, z toho dôvodu je nesprávny záver žalobkyne o tom, že je oprávneným držiteľom peňazí, ktorých zaplata sa domáha. Matka maloletých detí je len zástupkyňou detí, čo znamená, že koná za iného, v jeho mene a práva a povinnosti vznikajú priamo zastúpenému, teda deťom. Je nesprávne tvrdenie žalobkyne o tom, že majetkový opatrovník môže so spravovaným majetkom nakladať ako s vlastným, teda na vlastný účet, dokonca aj vlastným menom. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby v sume 95,71 eura.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu proti

ktorému je možné podať odvolanie (§ 202 ods. 2 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), zverejnením vyhlásenia termínu rozhodnutia na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Odvolací súd sa v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, považuje ich za vecne správne a odkazuje na ne. Pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné k odvolacím dôvodom:

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť správnosť záverov súdu prvého stupňa, ktorý návrh žalobkyne zamietol. Žalobkyňa sa ako matka, spravujúca majetok detí po rozvode (na základe rozsudku o rozvode a úprave práv a povinností rodičov na čas po rozvode, právoplatnom dňa 30.04.2012), domáhala od žalovaného (otca maloletých detí) zaplatenia sumy 1.352,68 eura, ktoré boli na účte stavebného sporenia založeného žalovaným na meno syna účastníkov Z. U. ml. Súd žalobu zamietol s odôvodnením, že ak žalobkyňa tvrdí, že peniaze patria deťom, tak len deti účastníkov, ako vlastníci nasporenej sumy na účte o stavebnom sporení sú oprávnené (v súlade s § 126 OZ) sa domáhať ich vydania a žalobkyňa nie v spore aktívne legitimovaná. Žalobkyňa v odvolaní namieta, že súd nesprávne právne posúdil žalobu podľa § 126 ods. 1 OZ, mal vec posúdiť podľa § 126 ods. 2 OZ a žalobkyňa je aktívne legitimovaná na podanie žaloby ako oprávnená držiteľka, pričom jej právo držby spornej sumy vyplýva z rozsudku Okresného súdu Senica (právoplatného dňa 30.04.2012), ktorým jej boli deti zverené do osobnej starostlivosti a je oprávnená deti zastupovať a spravovať ich majetok.

S názorom žalobkyne uvedenom či už v žalobe, alebo odvolaní, že by bola aktívne legitimovaná na podanie žaloby o zaplatenie spornej sumy podľa § 126 OZ (či už ods. 1 a lebo 2) nemožno súhlasiť.

Podstatou vlastníckych žalôb (podľa § 126 OZ) je právo vlastníka veci v prípade, že do absolútneho vlastníckeho práva niekto neoprávnene zasiahne, podať žalobu, ktorej obsahom je povinnosť narušiteľa vec vydať alebo upustiť od ďalších neoprávnených zásahov. Osoba aktívne legitimovaná na podanie žaloby je vlastníkom veci, ale môže to byť aj oprávnený držiteľ (alebo oprávnený detentor). Medzi účastníkmi nie je sporné, že suma peňazí, ktorá je predmetom sporu bola sporená pre budúce potreby dvoch synov účastníkov, ktorí sú maloletí. Sama žalobkyňa tvrdí, že sa nepovažuje za vlastníčku peňazí ale za oprávnenú držiteľku. Podľa ustanovenia § 126 ods. 2 OZ ide o žalobu oprávneného držiteľa voči tretím osobám, ktoré do práva držiteľa mať vec u seba neoprávnene zasahujú. Ak napríklad zasahuje do práva držiteľa vlastníkom, musí sa držiteľ svojho práva domáhať podľa tej normy, ktorá mu umožňuje mať vec u seba (napríklad podľa ustanovení o nájme veci), nie však podľa § 126 ods. 2 OZ. Toto ustanovenie má význam predovšetkým pre detentora a ochrana oprávneného držiteľa vyplýva aj z § 130 ods. 2 OZ. Náležitosti a hmotnoprávne podmienky žaloby upravenej týmto ustanovením sú zhodné s vlastníckymi žalobami, avšak s tým rozdielom, že žalobca nepreukazuje vlastníctvo, ale iné právo mať vec u seba.

Žalobkyňa tvrdí, že má právo mať peniaze u seba, z dôvodu, že podľa rozsudku, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené, boli maloleté deti zverené do jej starostlivosti a žalobkyňa má právo deti zastupovať a spravovať ich majetok. Peniaze, ktorých sa žalobkyňa domáha, nie sú jej vlastníctvom, sama žalobkyňa tvrdí, že vlastníckmi peňazí sú maloletí synovia účastníkov. Žalobkyňa je zákonným zástupcom maloletých detí, ale rovnakým zákonným zástupcom je aj žalovaný, ich otec. Žalobkyňa ako zákonná zástupkyňa detí v rámci správy majetku detí môže konať len v mene detí a na ich účet, čo vylučuje jej tvrdenie, že by mala alebo musela mať peniaze detí k dispozícii. Rodičovské práva majú obaja rodičia v rovnakej miere (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine). Žalobkyňa netvrdí, že by bol žalovaný, ako otec detí obmedzený pri výkone rodičovských práv. Obmedziť výkon rodičovských práv niektorého z rodičov podľa Zákona o rodine možno len rozhodnutím súdu. Len v prípade existencie rozhodnutia súdu o obmedzení rodičovského práva žalovaného zastupovať deti a spravovať ich majetok by bolo možné dospieť k záveru, že žalovaný nie je spôsobilý disponovať finančnými prostriedkami, ktoré by mali v budúcnosti patriť jeho deťom. Uvedený rozsudok (o rozvod a úpravu práv a povinností rodičov k deťom) neoprávňuje žalobkyňu žiadať od žalovaného, aby jej zaplatil spornú sumu peňazí a žalovanému takúto povinnosť nemožno uložiť, pretože nárok žalobkyne nemá oporu v hmotnom práve (v Zákone o rodine).

Podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci vôbec nemôže ísť o nárok žalobkyne uplatnený podľa § 126 OZ, pretože sama žalobkyňa tvrdí, že nie je vlastníkom veci a vyššie uvedené vylučuje, že by mohlo ísť o oprávnenú držbu, keďže ako zákonná zástupkyňa môže pri správe majetku detí vždy konať len v mene a na účet detí a rovnaké právo má i žalovaný, ako otec detí.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, s použitím § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnému žalovanému v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalobkyňi. Odvolací súd priznal žalovanému uplatnenú náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby, vyjadrenie k odvolaniu 17.02.2015 á 71,37 eura, + náhrada hotových výdavkov á 8,39 eura + 20 % DPH v sume 15,95 eura.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.